

REDACȚIA

Arad, Dealul Perencuș-ului nr. 30.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:

an an . . . 20 cor.

1/2 an . . . 10 "

1/4 an . . . 5 "

o lună . . . 2 "

Pentru România și străinătate pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Dealul Perencuș-ului nr. 30

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și insertiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Serisori nefrancați nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Instalarea Episcopului Aradului.

Èri Duminecã 4/17 Maiu s'a instalat cu toată pompa P. S. Sa I. Papp, Episcopul Aradului. Programul serbãrilor date cu acest prilej nu a cuprins multe ceremonii, ci totul s'a mărginit la cele rituale, carl s'au și petrecut cu oată demnitatea.

Dimineața la orele 9 clopotele anunțau că P. S. Sa Episcopul a plecat dela reședință. Era însoțit de P. C. Sa protosinccelul Dr. E. Roșca. În ușa bisericii era așteptat de dignitarul bisericești carl vor servi liturghia, ș'anume Vicarul Vasiliu Mangra, protopopii G. Popovici, Dr. I. Trăilescu, C. Gurban V. Beles, Pr. Givulescu, protodiaconul Dr. I. I. Suciuc și diaconul Dr. T. Botiș.

După-ce i-se pune pe umăr mănurosul, Episcopul cu crucea în mână întră în naia bisericii, binecuvântând poporul. Corul seminarial întonează: „Îngerul a strigat . . . Șapoi: „Pe stăpânul și arhiereul . . .

Mergând până în fața altarului, după-ce se închină, P. S. Sa se așază în scaunul episcopal, înconjurat de clerul celebrant. Corul întrerupe cântarea. Mandatarul mitropolitan Dr. E. Roșca se apropie de tronul episcopal și procede la citirea actelor privitoare la alegerea, confirmarea și întărirea nou alesului episcop, după-cum citește și actele privitoare la introducerea în scaun (instalarea) episcopului.

P. S. Sa ascultă citirea actelor stând din jos de treptele scaunului episcopal. Ține aproape jumătate oră citirea actelor.

După-ce termină, mandatarul mitropolitan ține o vorbire bine simțită și plină de adevăruri privitoare la situația bisericii noastre, la greutățile ce am străbătut, la câte trebuie să îndeplinim încă pentru întărirea și propășirea bisericii drept măritoare a răs-

ritului. Frumos descrie P. C. Sa în deosebi rolul ce au în biserică arhiereii nostri. Dorește noul episcop viață lungă, putere să poată munci, ca activitatea sa de episcop să se înscrie în istorie și de posteritate cu recunoștință să fie pomenită.

Aclamări au acoperit cuvintele din urmă ale P. C. Sale d-lui mandatar. Ținând în mână toiagul arhiereșc, P. S. Sa Episcopul a pronunțat următoarea vorbire:

In numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duch.

„și cu pururea cu tine, ținuta-m'at pe mâna dreptel mele și întru sfatul Tău m'at povățuit și cu mărirea m'at primit". (Ps. 72 v. 23 și 24).

Prea Cuvioase D-le Mandatar mitropolitan! Iubiți mei fi sufletești!

Pe baza alegerii și întăririi mele de episcop, învrednicindu-mă și eu a primii preasfințit dar al arhiereiei și acum prin actul introducerii îndeplinite deodată cu gramata mitropolitană, dându-mi-se și jurisdicțiunea canonică peste diecesa Aradului cu întregul ei teritor de astăzi, cu credința în Dumnezeu m'am apropiat și cu dragoste către sfânta biserică lui stau lângă acest scaun de cea mai înaltă distincțiune pentru un servitor al altarului Domnului.

Dar' mai înainte de a urca treptele și a mă așeza în acest scaun, în simțul tău și de mulțumire pentru bunătatea și mărginită a lui Dumnezeu către neamul omeneșc, în simțul meu de grațitudine și umilință pentru deosebita grație dumnezeiască revărsată asupra mea, și în conștiința puținatăii mele față cu atotputernicia lui Dumnezeu, către Tine Doamne al puterilor, al păcii și al iubirii îmi ridic ochii minții și al inimii mele și mă întreb cu Psalmistul: „Cine e Dumnezeu mare ca Dumnezeu nostru" (Ps. 76 v. 14) și tot cu Psalmistul răspund: „Tu ești Dumnezeu carele faci minuni" (v. 15); și sub impresiunea acestui moment de emoțiune sufletească nu pot înaduși exclamarea: „Mare ești Doamne și minunate sunt lucrurile Tale și nici un cuvânt nu este de ajuns spre lauda minunilor Tale!"

Tu bamne al bunătății, care vezi inimile și erunchit fiecareia, vezi și credința și serenita mea; Tu toate le știi și știi și peea, că eu în conștiința neajunsurilor și personale și în abnegațiunea ce mi-a împus, nu am rivnit nici după mărirea veștoare, nici după demnități înalte și dacă tușî am ajuns la treapta arhiereiei, și m'at Tău am să-Ți mulțumesc, căci Tu m'at cemat și m'at ales dintre aleșii Tăi, și numai Tu m'at făcut pe mine Tău vas ales prin darul Tău cel stănt și după cum zice despre Sine Apostolul neamurilor în cartă către Galateni cap. 1 v. 15: „ear când tîine a voit Dumnezeu, cel-ce m'a ales pe mie din pântecile maicii mele și m'a chema prin darul său" așa pot zice și eu, că numai Tu Doamne, care ai fost scutul și ărginitorul părinților mei, Tu ai fost și ocrotitorul și apărătorul vieții mele, și pecum m'at adus dintru neștiință la ființă, n'ai și trecut nevătămat prin valurile viforoase ale vieții și acum când a venit plîinea vremii, Tu însu-Ți după voința Tău preainaltă, prin sfatul Tău cel prea mare și cu înțelepciunea Tă cea negrăită m'at ales și ridicat la această demnitate rezervată pentru plăcuții Tăi, și astfel să nu-mi fie a mă lauda, decât în crucea Domnului, când mă folosesc de cuvintele aceluși Psalmist: „și eu pururea cu Tine, ținutu-m'at de mâna dreptel mele și întru sfatul Tău m'at povățuit și cu mărirea m'at primit". Ps. 72. v. 23. și 24.

Petrus . . . cugetări evlavii și dăruirii și al și delscința și utudinet către curs și au pro- acum treptele și mă așez în acest scaun spre acest semn vădit, că prin aceasta ca și episcop instituit canoniceste am luat în mână conducerea diecesei, precum cămaciul ia în mâinile sale conducerea corabiei.

Și când o fac aceasta nu pot perde din vedere, că precum din sinul poporului m'am ridicat, pentru popor sunt și pus în acest scaun, precum au fost puși și toți ierarhii bisericii, după-cum ne învață și marele apostol al ginților în cartea către Evreii cap. 5 v. 1. „că tot arhiereul, care se ia din oameni, pentru oameni se pune spre ceea dumnezeștii ca să aducă daruri și jertfe

pentru păcate", dar tocmăi că dintre oameni sunt pus și eu, nu voi perde din vedere, că serviciul l'am înocput din treapta cea mai inferioară, și încrederea superiorității mele și încrederea reprezentanței clerului și a poporului credincios m'au înaintat tot treptat până ce am ajuns la această demnitate rezervată pentru prea puțini muritorii; dar tocmăi de aceea, nu voi perde din vedere că toiagul acesta ca simbol al păstoriei nu-mi este dat ca să bat, ci ca să apăr turma ear această mantauă care impodobeste umerii și corpul meu, îmi este și-mi va rămănea simbolul obligamentului de a aduna și a cuprinde în brațe părințești pe toți credincioșii, și a ocroti sub scutul meu toate instituțiunile religioase-morale și culturale a le bisericii, întocmăi precum găina ocrotește și încălzește puil sub aripile ei de mamă.

Eară dară programa care știu că o așteptați dela mine în momentul ocupării scaunului arhiereșc.

Și conștiu de datorințele și de drepururile mele, sunt conștiu și de raportul duhovnicesc, care în mod natural s'a încheiat între mine și diecesa la actul alegerii mele de episcop, precum conștiu sunt și de legătura sfântă, care s'a întărit și sigilat între mine și între clerul și poporul credincios din eparchia Aradului, prin actul introducerii mele în acest scaun.

După această legătură duhovnicească de atunci eu vouă Părinte, ear voi mie sufletești, și sub raportul acestei legături nu aș putea da altă expresiune a conștiinței mele de datorință decât să mă așez pe Domnul puterilor și ale Psalmistului: „Poruncește și-zeu!

Tale, întărește aceasta carea ai făcut între noi". Ps. 67 v. 29. — întărește Doamne legătura sfântă, raportul de părinte și fiu întărește dragostea bisericii spre mine și a mea spre biserică Tă, ear prin biserică Tă spre fiul mei sufletești și spre tot sufletul creștinesc, ca astfel căldura credinței noastre să fie plină de Duhul sfânt, de acel dar dumnezeesc, care încălzește inimile spre bine și care, ca și razele soarelui străbate și prin incuietorile ușilor ferecate și prin vizuniile pământului, și ca atare înveselește natura, dă bolnavilor speranță de viață, celor închiși nădejde de scăpare și asigură fericire tuturor, carl cred în puterea Preasfintei Treimi; dar trebuie să

LA ROMA...

VII.

Teatrul Național.

Joi, la 16 Aprilie studenții și studentele dela Universitatea din Roma au aranjat, între orele 4 și 7 la Teatrul Național (de pe strada Națională) o reprezentațiune în onoarea congresiștilor latini. S'a jucat, de cătră studenți și studente, piesa „L'Aulularia" (Ollaria) în limba latină și „Romolo Augusto", elegie dramatică într'un act, în italianește... Tot respectul limbii strămoșești, dar la grea încercare ni-a pus răbdarea, mai ales că piesa avea cinci acte. Cealaltă, în italianește, a fost mai la înțeles și d'aceea și aplausele mai calde. Mai ales că o d-șoară studentă a și cântat, destul de bine.

Ceea-ce ni-a plăcut însă nu numai nouă, dar și celorlalte neamuri, a fost prestațiunea Românilor. Dl. Virgil Popescu, profesor în București și directorul unui liceu, a avut anume ideea laudabilă că a venit la Roma cu 16 dintre profesorii și elevii săi. Dintre aceștia d. Grigoriu (tenorist cunoscut la București și profesor de canto) îm-

brăcat într'un superb costum național a declamat „Sentinela Română", se înțelege, în românește, dar în sală toți aveau și textul italian, în traducerea d-lui profesor Giunio Garavani. Când s'a ridicat cortina și a apărut astfel pe scenă d. Grigoriu, un voinic de munte, ținând în mâna stângă drapelul român ear în dreapta căciula de dorobant, salutând publicul, un ropot de aplause au sunat în sală. Aceleași ovațiuni s'au repetat în decursul declamării și la sfârșit. Atât d-sa cât și d-ni G. Ștefănescu, Drumea și Sachelarie au cântat apoi mai multe arii naționale, carl au plăcut nespuse de mult. Cu entuziasm au fost primiți d-nii M. Savu C. Abramescu, I. Ionescu și G. Ionescu, carl, au jucat Călușerul, Bătuta și alte jocuri vitejești române, și apoi împreună cu d-șoarele Matilda Teodorescu (o brună de toată frumusețea) și Eufrozina Teodorini au jucat hora.

A fost un entuziasm cum numai la reprezentația divei Darclée am văzut.

La Prințul de Colonna.

Seara, la orele 9^{1/2} (și până după miezul nopții) a fost recepție la Prințul

de Colonna, primarul orașului. Recepțiua, dată în onoarea congresiștilor (latini și agricoli) a avut loc la Capitoliu, unde e și locuința primarului.

Am avut astfel prilej să vedem tot ce este în Capitoliu, căci coridoarele și sălile unde ni-a primit prințul, sunt un muzeu bogat (am scris despre el la titlul „Capitoliul"). Româncelor prințul li-a dat o deosebită atenție: li-a invitat în apartamentele sale, să ia ceaiul împreună. Ceilalți oaspeți, vre-o 1500, aveau bufetul în sala mare a consiliului comunal, frumos decorată cu flori și d'alungul căreia, în două șire, erau mese cu toate bunătățile. Prințiar!...

Basilica St. Giovanni in Laterano.

Vineri, la 17 Aprilie am vizitat B. St. Giovanni in Laterano, una dintre măndrețele Romei. E la marginea Romei (spre sud-est, lângă zidul mare), în mijlocul unei piețe imponente. Fără îndoială este nu numai dintre cele mai vechi, căci temelia i-a pus-o Constantin, ci și una dintre cele mai frumoase. La anul 1308 a fost distrusă d'un foc, dar diferiți papi au reconstruit-o. Sub Inocențiu X a lu-

crat aici arhitectul Borvomini, făcând cinci nai. Sub Clemente VIII marele Giacomo dela Porta a zugrăvit naia transversală; Michelangelo a desinat (ear Marcello Venusti a lucrat în culori) fresca „Annunziata"; fațada principală e opera lui Alexandru Galilei (sub Clemente XII).

Ș'aici este o „poartă sfântă" care se deschide numai la iubileu, precum e și o „scară sfântă", care duce la capela rămasă intactă de incendiul dela 1308; din ordinul Papei Sixtus V. capela a fost păstrată ear arhitectul D. Fontana a făcut acolo un portal cu cinci intrări, cari toate se deschid spre scara sfântă, compusă din 28 trepte de marmură, aduse din palatul lui Pilat (Ierusalim); va să zică sunt scările pe care a călcat și Isus Christos.

În nai sunt statuetele S-ților Petru și Pavel, de Monot; Filip, de Mazzudi; Matei, Andreiu, Giacomo și Ioan de Rusconi; Toma și Bartolomeiu de Le Gros; Tadeo, de Ottoni; Simeon, de Moratti. Aici sunt apoi monumentele sepulcrale ale papei Clement XII, Martin V, (acesta e opera lui Simeon florentinul, fratele lui Donatello), ale fa-

mă rog Domnului și cu cuvintele sfântului apostol și evangelist Ioan dela cap. 17 v. 11: „Părinte sfinte! pe cari i-ai dat mie, păzește-i întru numele Tău, ca să fie una precum și noi”.

Și când ca arhiepiscopul pronunță aceste cuvinte ca și o dorință ferbinte a sufletului vostru, și astfel acum când din înălțimea acestei poziții privirea mea asupra voastră, sub impresiunea legăturii sfinte dintre noi și în conștiința datorinței la care sunt chemat, ochii inimii și al sufletului meu nu pot rămânea în cadrul îngust al păreților acestor sfinte biserici, ci ei percurg teritoriul întregii diecese, dela răsărit până la apus, și dela meazăzi la mezanoapte, și făcând această revistă cum face păstorul conștiința revista staulului turmei sale, am înaintea ochilor tabloul adevărat al stării diecesei mele.

În acest tablou ca și într-o oglindă ved cu ochii liberi atât partea netedă, cât și cea grunțuroasă a stărilor din dieceșă; ved și lața și dosul lucrurilor, ved cât este de mult secerișul, ved numărul secerătorilor precum și zelul și interesarea lor de muncă în economia Domnului, cu un cuvânt ved atât lipsese și trebuințele din afară, cât și neajunsurile din centru.

Îmi ved frumoasă și sublimă misiune de a stăruii și a lucra de o parte pentru dezvoltarea și întărirea simțului religios și pentru ridicarea culturii intelectuale și a vieții morale, dar ved de o altă parte și datorința, de a îmbina darul cu rugăciunea, mila cu adevărul, pacea cu dragostea, ca astfel să împac ceriul cu pământul, pe om cu Dumnezeu.

Și când le iau aceste de problema conducerii și activității mele, am în vedere nu numai interesele bisericești, ci am în vedere și interesele bine pricepute ale iubitei noastre patrii comune, pentru-că sunt conștinți, că religiozitatea, moralitatea și cultura intelectuală tocmai așa sunt baza de existență a credincioșilor ca și a cetățenilor, a patriei ca și a bisericii.

Cultivarea credinței neclătite și a alipirii omagiale față de Înaltul Tron al Maiestății Sale, preagratișului nostru împărat și Rege apostolic, respectul și supunerea față de Înaltul Guvern și față de legile țării mi-o impune nu numai poziția mea, ci ni-o impune însăși biserica noastră conform enunțatiunii sfântului evangelist Matei la cap. 22 v. 21: „Dați celor ce sunt cârmătorii imperiului și cetea ce sunt al lui Dumnezeu”, nu altcui mi se impune și prin cuvintele marelui apostol Pavel în cartea către Romani cap. 13, v. 6. „Tot sufletul să se supună stăpânilor celor mai înalte, pentru-că nu este stăpânire fără numai dela Dumnezeu... Dați tuturor ceea ce sunt cu datorie, celui cu dajde, dajde și celui cu cinste, cinste”. Dar împlinirea acestor datorințe au fost și o virtute a străbunilor noștri și ea ni-se impune și nouă întocmai precum ni-se impune și întreținerea bunelor relațiilor cu conștinționaliș și confesionaliș noștri, precum și cu credincioșii altor confesiuni cu carl Dumnezeu ne-a așezat pe acest pământ al iubitei noastre patrie comune și cu carl împreună conclucram și chemați suntem a concluca, pentru susținerea or-

dinei morale și pentru întărire dragostei întru legătura păcii în biserică și în societate.

Deci intențiunile și datoriele mele nu sunt și nu pot fi altele decât promovarea intereselor binepricepute bisericești și ale patriei noastre în spiritul evangheliei, al păcii și al dragostei creștine de acest Duh al Bisericești lui Cristos al binelui comun doresc și voui lucra să se inspire și tinerimea din școale, același să se propage și în biserică ca astfel să poată afla loc și în viața socială.

Întru realizarea tuturor acestor dorințe însă prevăd eu și greutăți, ce pot obveni, dar bun este Domnu Lupta cu greutățile a fost soarta biserei noastre dela începutul întemeierii prin Isus Cristos, dar greutățile nu au să-mi împedecă în modul meu de a căuta soluțiune spre realizarea programei mele. Mai sus, pîntrucă credința în Dumnezeu și dragostea către învățător și părinte au îmbărbătat pe protopărinți în lupta de rezistență și de apărare, și în speranța învingerii, contra întreprinderilor, încercărilor și ispitelor și cu aceste două talismane, ca și cu două puternice luptând ei au și învingător, ne-au mântuit și ne-au protejată de moștenire neîntinată, nespucată, și prihană, întocmai precum și părinții dela apostolii Domnului. Deci mspunându-ne și noi de puterea acestor două virtuți creștine, cu înlesnire vom lupta și noi contra ispitelor și greutăților vieții, pentru-că unde lucrează dragostea, iscede pacea, ear unde acestea două darul află locaș curat în inimile credincioșilor, greutățile dispar, cum dispare roaua înainte razei soarelui.

Dar realizarea tuturor eu o fac și trebuie să o fac pendentă lela lucrarea sistematică și armonică a întregului organism, din care e compusă biserica noastră și dela sprijinul călduros al tuturor factorilor chemați a promova interesele bisericești, pentru-că nici după natura fizică a firei omenești, nici după forma de guvernare a bisericești noastre, fără ajutorul acestui organism nici eu nici altă persoană, fie aceea ori și care, nu se poate angaja cu speranță de rezultat la luptă cu greutățile provenire din diferite părți.

Pracuvioase De Mandatur!

Mulțumindu-și de buna tinereala ce a manifestat și la aceasta ocașiune întru interesul comun al diecesei noastre, Te rog să duci Înalt Prea Sfințitul nostru arhiepiscop și metropolit mulțumita mea pîntrucă din inimă și espresionează stimei și reverinței mele cu adausul: că precum îmi suțin dreptul a apăra interesele eparchiei mele, imi recunosc și datorința de a-l sprijini în toate acțiunile carl tind la promovarea intereselor generale ale bisericești.

Sprijinit însă cu căldura dragostei din partea celor chemați, sperex a lupta cu o înlesnire și cu rezultatul vizibil pe toate liniile și spre acest scop și în această direcțiune cer angajamentul tuturor credincioșilor, sprijinul și ajutorul tuturor organelor, că

ora li-s'a dat vre-un rol în viața noastră socială și în corporațiunile noastre bisericești.

După toate acestea închinându-mă ție cu umilință, Doamne al puterilor, și rugând cu sfântul evangelist: „Sa păzești întru numele Tău pe cari i-ai dat mie”. Te rog cu David: „inimă curată zidește întru mine Dumnezeu și cu Duh stăpânitor me întărește.” Tu Dumnezeu milic și al îndurărilor, care cu înțelepciunea Ta negraită conduct destinale indivizilor și ale popoarelor și cu bunătatea Ta cea nemărginită faci cu noi după blândețele Tale, să și cu mine semu spre bine și precum prin unul născut Fiul Tău ai trimis pe pământ pace și între oameni bunăvoire, întărește-mă și pe mine întru frica Ta, ca cu ajutorul Tău cel sfânt deodată cu suirea mea pe acest scaun, să se întrupeze și să se întărească și în aceasta dieceșă dragostea creștină și bunăînțelegerea între toți fiil bisericești și cetățenii patriei, ca și prin aceasta să se preamărească preafințit numele, al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Amin

După terminarea vorbirii, primită cu „trăiască”, P. S. Sa Episcopul merge în mijlocul bisericești și încep ritualiile pentru îmbrăcarea sa în odăjdii. Corul cântă „Mărire arhiepiscopului”.

Odăjdiiile în care servește P. S. Sa prima liturgie, sunt noi și d-o rară frumsețe. Tot așa și coroana episcopescă. Culoarea dominantă este alb, pe care fireturile bogate se desinează admirabil.

După ce este îmbrăcat deplin în nouile odăjdii, P. S. Sa urcă amvonul și binecuvântează poporul, având în mână cele două sfeșnice. Sfințește de ceteț pe teologul T. Popa.

Incepe liturgia. Când se ajunge la țesirea cea mică (vod), P. S. Sa hirotoneste protopop pe Pr. Givulescu, ales în cercul Radna. Apoi sfințește preot pe Virgil Mihulin, ales în Comlăuș.

Apostolul l-a citit Virgil Mihulin ear evangelia Dr. Justin I. Suciu. După sfîrșitul liturghiiei P. S. Sa Episcopul a împărțit anafora și apoi între același biserica.

Primirea delegațiunilor.

După ora 1 P. S. Sa a primit delegațiunile cari i-au presintat omagii și urări de fericită stăpânire. întâiu a primit pe membrii Sinodului Eparchieal, în numele cărora a vorbit P. C. Sa Vicarul Mangra. A primit apoi corpul profesoral dela Institutul teologic-pedagogic, în numele cărora a vorbit directorul R. R. Ciorogariu. A urmat preoțimea, în numele căreia a vorbit preotul Iosif Bejan (Giula). În

numele învățătorilor a vorbit Iosif Moldovan. Comuna bisericească gr. cat. din loc a exprimat felicitările sale prin graiul protopopului G. Telescu. Reformatii s'au presintat în frunte ca preotul lor Csécsi Imre, comuna israelită, sub conducerea lui Steinhardt Mór.

S'a presintat apoi primarul Inspectoris Kálmán și căpitanul orașului Sarlott Domokos, general comandant Vicențiu Lehmann, comitele suprem Urbán Iván, cari toți l-au felicitat în termenul cordial ear P. S. Sa Episcopul li-a răspuns cu dragoste și mulțumire.

Banchetul.

In rectoriul dela aula sunt oaspeții P. S. Sale următorii: Urbán Iván, Vincenz Lehmann, general comandant. Dr. E. Roșca, V. Mangra, Csernovits Diodor, Kugler István, Fábán László, M. Veliciu, Dr. N. Oncu, Sarlott Domokos, Inspectoris Kálmán, Tagányi István, Szabó József, Sava Raicu, Otrubay Károly, D. Bonts, Dálnoky Nagy Lajos, Demian Dragonescu, Dr. I. Suciu, Farkas, Frimț Csécsi Imre, Szalay, G. Telescu, Al. Pectcan, Iosif Galu (judele), V. Paguba, Dr. N. Oprean, Paul Fașie, G. Feier, V. Beleş, Farkas Gy., Varjassy Árpád, Sztankovits Széll, Meszlényi (procurorul), Dr. Virgil Bogdan, Dr. St. C. Pop rectorul Stauber József, Schröder Bela și Russu Șirianu, Dr. Crăciunescu.

În a doua sală (cea verde) d. n. protopopi C. Gurban, G. Popovici, T. Păcală, Roxin, Archip Munteanu, Seculici, Virgil Tomici, G. Pap, P. Truța, V. Mihulin.

P. S. Sa Episcopul ședea între comitele suprem și generalul Lehmann.

Menu-ul ales și bine servit. Întăiu toast l-a ridicat P. S. Sa Episcopul în sănătatea M. Sale, preabunul Monarch.

Comitele suprem Urbán Iván a ridicat toastul pentru Episcop.

D. Bonts pentru înaltul guvern. C. Gurban, pentru I. P. Sa Mitropolitul.

Dr. E. Roșca pentru Episcopul, cărui îi aduce toate urările de bine ale I. P. S. Sale Mitropolitului.

M. Veliciu ține un toast pe care l-resumăm în următoarele:

E pace — a zis un orator, dl Gurban — în Diecesa Aradului. Da, constat și eu cu plăcere, spiritele nu mai sunt așa agitate, oamenii s'au molcomit, căci din îndurarea lui Dumnezeu și prin luptă aprigă am ajuns să avem episcop Este însă o rană mare în Eparchie, causată prin amestecul străin în

miliilor Corsini, Torlonia, lucrate minunat de sculptorii Tenerario și Lusverg.

Cupola mai frumoasă, și peste tot, aurituri mai bogate, numai la S-tul Petru se pot găsi. Ceea-ce o face vestită, e că are și altar papal, pe un tabernacol în stil gotic, unde se păstrează țestele Sfinților Petru și Paul. D'asemeni e admirată mult orga, așezată pe două colonne frumoase.

În dependentele ce înconjoară basilica sunt muzee, cel profan fondat de Grigorie XVI (1843); între alte lucruri ce se găsec în cele 16 săli de aici e și o parte din mosaicul găsit în bună stare la Termele Caracalla; muzeul creștin s'a fondat de Pius IX; aici sunt numai sarcofage; în pinacotecă o mulțime de tablouri de Andrea del Sarto, Cesare da Sesto, Michelangelo, Giovanni Sanzio, tata lui Raffel, Signorelli etc.

St Giovanni del Fiorentini.

Biserica St. Giovanni de Fiorentini este d'asemeni una dintre frumsețele Romei. E aproape de Podul S. Angelo. Are trei capele. Pictori Pasignani, Titi, Cigoli, Salvator Rosa, Lan-

franco, Francesco Covrado și Vruni, — sculptorii Raggi, D. Guidi, Ercole Ferrata, Prospero de Brescia, — eata artiștii de seamă ale căror vrăzări împodobesc această biserică.

Expoziția de tablouri.

Pe Via Națională, în colț spre strada ce duce la tunelul de sub Castelrinal, este palatul expoziției de tablouri moderne. Clădirea în sine e monumentală, ear după ce ai vizitat interiorul, te convingi — de cumva ai avut îndoială — că Italianii și azi au artiști mari, urmași demni ai celor din epoca Renașterii. Se înțelege, pictură profană, din fericire însă secesionistă foarte puțină.

Lui Castelli, pictor celebru, decedat nu de mult, i-a consacrat direcția expoziției o sală întreagă. În mijloc portretul măestrului, încadrat în negru ear pe soclul care-l susține bustul în bronz, coroane de flori... Peisage frumoase și marine a pictat mai ales acel pictor.

Ceea-ce face senzație e Sta Cecilia de Bompiani, Maria modernă, de Soldatici și Imbrățișarea (între un tiner Roman și o patriciană tot tinără; amân-

doi sunt d'o remarcabilă frumsețe; atâta dragoste și gingășie în privirea lor și frăgezie în fața lor, că stai uitit); e opera unui polonez, Svedovsky, care șade la Roma... Nu mai puțin m'a emoționat: „Triste sera”, un biet ne-căpățuit, bătrân, afară în câmp, la rescruc de drum, seara, neștiind încotro s'apuce...

Se găsec apoi aici portrete ne-numerate, de ale bărbaților celebri din Italia (regele Umberto, călare, ministrul Nasi etc.) ear în secția sculpturii mulțime de busturi, statui, grupuri, basoreliefuri, de actualii sculptori ai Italiei.

Multe din lucrurile expuse sunt cumpărate de regele Italiei, care pare că are preferință pentru cele marine. Gust bun la tot cazul are, că a cumpărat pe cele mai frumoase.

Palatul Bernini.

Secretariatul și locul pentru desbaterile Congresului Latin era la Palatul Bernini, pe Corso Umberto. O sală spațioasă, elegantă... Să stea însă în Roma pentru a lua parte, zile întregi, la desbateri, ar fi fost a cere prea mult Românilor. Marea majori-

tate nici n'a stat, ci pe unde numai te înverteai, găseai congresiști români. Vineri după amiază însă — Vinerea Mare — ni-am dat întâlnire cu toții la congres și astfel sala a și fost plină. A presidiat dl profesor Gr. Tocilescu, asistat de profesorul universitar dela Iași dl Găvănescu. Se citesc adresele de felicitare și adesiune. Cele mai multe sunt din România, dela presidentul Ligei, secțiile Ligei și de pela bărbați cunoscuți în țeară mai ales ca filoitaliani.

Senatorul și profesorul universitar Pierantoni a ținut o conferință despre „Traian și Români”; Formiggi, presidentul societății „Corda Frateres” descrie în culori vii și cu multă căldură călătoria sa (ca student) prin România, scoțând în relief ospitalitatea Românilor; profesorul Mandalari citește o conferință asupra renașterii literaturii române, insistând îndeosebi asupra rolului mare pe care l'a avut Eliad-Rădulescu și căutând să stabilească întru cât acesta (și alții) s'au inspirat din literatura italiană. Amintește de N. Gane și aduce multe elogiuri lui Coșbuc.

Alimenti Ugo, profesor cu multă simpatie pentru Români, ține o prea-

afacerile noastre interne și intime bisericești, prin amestecul necompetent al celor străini de lege și limba noastră. Sper însă și eu, că de sguduirea prin care am trecut în viitor ne va paza Dumnezeu și nu ni se vor mai face încercări de octroare și cu încetul se vor lecui ranele cât avem acum doctor care știe face diagnosa boalei și știe și leacul: avem pe episcopul ales, care 34 ani a servit bisericii, și prin bogăția experiențelor sale, prin puterea de muncă despre care a dat dovezi prin maturitatea sa și mai ales prin rebdarea sa evanghelică, va regenera viața în Diecesa Aradului. In onoarea noului episcop ridică paharul zicând: **Inainte, curajos, Prea Sfinte, regeneraia vechiul sistem, introduce nouă și puternică pulsațiune, cât o frumoasă oștire te încunjura, reprezentanța poporului, gata să te urmeze și întru toate într'ajutor să-ți stea, cu tot devotamentul, sincer și cu toată căldura sufletului lor.** (entusiaste aclamări.)

V. Mangra vorbind de caracterul democrat al bisericii gr.-or. române, caracter care face cu puțință, ba din însăși organizarea autonomiei noastre rezultă, că vlădic și opincă sunt împreună la toate manifestățiunile mai mari ale bisericii, — ține un bine simțit toast pentru mandatarul I. P. S. Sale Mitropolitului.

Generalul com. Lehmann (nemțeste) după ce mulțumește pentru cuvintele ce s'au rostite la adresa armatelor, vorbește cu multă căldură și înțelegere despre buna înțelegere ce trebuie să domnească între autoritățile bisericești și civile și între armata, scutul înaltului tron și al nostru al tuturor. **Ridică paharul în onoarea P. S. Episcopului.**

Dr. N. Oncu toastază în onoarea reprezentantului guvernului, a dlui comite suprem Urban.

Comitele suprem Urban mulțumește și dorește ca frumoasele cuvinte cari au tălmăcit atâtea sentimente de bine și dorinți de comună înțelegere, să se traducă în fapte. Spune că din partea și-a dat multă osteneală să aducă în spirite încrederea și înțelegerea comună. **Merge însă cu greu, căci nu poți decât pe unul mulțumii d'ostată.** Speră că noul episcop va contribui la stabilirea unei comune înțelegeri. **Face o asemănare între Episcopul și sine: amândoi au fost săraci și prin muncă s'au ridicat unde sunt.**

Dr. N. Oprian închină pentru înțelegerea dintre confesiuni.

Dálnoky N. Lajos închină pentru P. S. Sa Episcopului.

Dr. I. Suci după ce arată însemnătatea orașului Arad care este centrul de viață a unei confesiuni ce se întinde peste șapte comitate, zice: **E de mare însemnătate că ce idei și sentimente domnesc aici, cât viața orașului Arad se resimte peste întreaga Eparchie.** In trecut

pața a domnit între noi. Spera și crede că și în viitor, sub auspiciile noului Episcop, îmbrățișat cu atâta căldură de toți, fără osebire de confesiune, numai razele binefăcătoare ale păcii se vor împărășia peste diecesă.

Toastează p ntru primarul orașului Arad, dl Institoris Kálmán.

Dr. St. C. Pop în numele bisericii gr.-cat. din loc asigură pe P. S. Sa episcopul de toată încrederea, alipirea și dorința de a munci împreună cele două biserici surori.

Sava Raicu în termint calzi și bine simțiți închină pentru temelii și decorul bisericii gr.-or. române: pentru popor și cler!

P. S. Sa Episcopul într'un elan de însuflețire arată ce trebuie să facem pentru ca să se sălășluisse în societatea întreagă și în biserica pacea: fiecare, cum zice proverbul, să curățe înaintea casei sale! Să-și revizuiască a sa conștiință, să-și dea bine seama de împrejurări și să judece ce e drept să ceară și ce poate omite. **Dragostea e talismanul care desleagă dact nu tot, apor foarte mult. Să ne pētrundem de această virtute și ființa noastră întreagă s-o închinăm binelui obștesc, muncii pentru binele patriei și pentru propășirea bisericii noastre drept-măritoare.**

Csēszi, preot reformat, într'un toast admirabil, arată vicisitudinile prin care a trecut patria în decurs d'o mie de ani și suferințele ce li am îndurat cu toții din cauza că nu eram înțești. **Își exprimă dorința ca cel puțin pe viitor să căutam a ne înțelege.**

Dr. Suci toastază pentru vicarul V. Mangra, acest fiu distins al neamului românesc și combatant energic pentru drepturile bisericii gr.orientale.

C. Gurban reflectează luti Csēszi. E ușor să ne înțelegem, zice d-sa, se cere o singură condiție: renunțăm la maghiarizare, lăsați-ne pe noi cum ni-a făcut Dumnezeu, cu limba, legea și obiceiurile noastre, și pacea este gata.

Dr. St. C. Pop într'un avântat toast își exprimă dorința ca partidele cari s'au format în decursul luptei recente în Diecesa Aradului să-și dea mâna. **Minoritatea să se supună majorității și în frățescă iubire să muncească împreună.** Se exprimă cu multă căldură și despre V. Mangra.

Toate toastele au fost aplaudate. Masa s'a ridicat la orele 5½.

Un banchet s'a dat și la Mileniu. Vom da și despre acesta seamă, mâne.

interesantă conferență despre legătura dintre neamurile latine, insistând deosebit asupra legăturilor dintre Italiani și Români. Amintește cu deosebită căldură despre venirea noastră la Roma și peste tot, felicită pe cei cari au avut ideea fericită să inițieze congresul latin, dând astfel fraților de același sânge ocaziune de a se întâlni. L'am aplaudat mult și cu entuziasm.

D. Codrescu, profesor din București, vorbește italianește, arătând cum între România și Italia ar fi avantajos din toate punctele de vedere a se stabili legături economice cât mai strânse.

Contele De Gubernatis îi mulțumește pentru cuvintele calde ce a rostit la adresa Italiei.

D-șoara Grifini (o blondă adorabilă) urcă tribuna între aplausele întregii asistențe și vorbește despre Români din Istria. Arătând activitatea scriitorilor români cari au contribuit la unitatea culturală dintre Români, amintește cu multă laudă despre Ioan Slavici, ale cărei scrieri au fost admirate și de marele public german.

Dl profesor Tocilescu ține o con-

ferență, tratând chestii din domeniul archeologiei.

Congresul a decis apoi unanim și între mari ovațiuni a se trimite o telegramă de omagiu Carmen Sylve după cum s'a decis d'asemeni, ca viitorul congres latin să se țină în București.

Recepție

Intre orele 5—6 a fost recepție la ministerul de agricultură Bacce... de la 6½ până la 7½ recepție la N. Fleva, reprezentantul României la Roma; un bogat bufet rece a fost la dispoziția celor invitați, pe care Fleva i-a salutată cu multă iubire. S'au rostit mai multe toast. Intâitul de d. Fleva, pentru M. Sa Regele Carol, d. general Pilat, d. Gr. Tocilescu și d. Teodorescu (Brăila) pentru d. Fleva; Benedetto de Luca pentru frăția italiano-română. Dl Fleva ni-a vorbit cu duioșie despre marea generație care a creat România de azi, scoțând în relief figurile ilustrilor cetățeni Brătianu și Rosetti.

Russu Șirianu.

NOUĂTĂ.

ARAD, 18 Maiu 1903.

Consistor plenar. Azi s'a ținut consistorul plenar al Eparchiei Aradului. Prezenți au fost d-nii V. Mangra, Dr. N. Oncu, S. Raicu, R. Ciorogariu, Aurel Petrovici, Demian Dragonescu, Virgil Tomici, Dr. Aurel Cosma, G. Lazar P. Truța, Russu Șirianu, Dr. N. Oțeanu, G. Serb, Augustin Boțoc, G. Fer, protopopii I. Groza (senior), G. Poovici, C. Gurban, P. Miulescu, V. Băș, Dr. T. Putici, Dr. I. Trăilescu, Gerasim Serb; asesorul D. Hamsea, Eug. Hamsea, preoții D. Traian Vațian, Tr. Magier, D. Muscan și P. S. Sale.

S-a deschis-o P. S. Sa printr'o avântată, primită cu mare interes. La răspuns V. Mangra, dl. Institor în numele întregului consistoriu.

Asesorii au depus apoi ju-

Consistorul cu deosebită bucurie și făcând calde ovațiuni a primit din roșul P. S. Sale Episcopului știrea că donează 5000 coroane pentru înfrunșetarea catedralei din Arad.

In deplină unire cu Consistorul, P. S. Sa numește director definitiv la Institutul teologic pedagogic pe R. R. Ciorogariu și l distinge cu brău roșu.

Sau rezolvat apoi afacerile pe cari Sinodul in sesiunea din anul acesta le-a delegat Consistorului. Un spirit înălțat a domnit in tot decursul ședinței și la sfârșit ear s'au făcut P. S. Sale ovațiuni sincere și entusiaste.

Osândit. Sâmbătă s'a desbătut la Cluj procesul de presă întentat părintelui Ioan Moța, pentru un articol („A murit regele Matia și cu el dreptatea”) publicat in „Libertatea” din Orăștie. Se înțelege că jurații l-au declarat vinovat și astfel tribunalul l-a osândit la 1 an temniță de stat și 1000 coroane amendă și suportarea speșelor. Vom reveni.

Slovaci osândiți. Se știe, că pentru primirea festivă redactorului Pietor, osândit într'un proces al ziarului „N. Noviny”, mai mulți Slovaci fruntași au fost osândiți la câte 2—5 luni temniță și amendă în bani. Intre cei osândiți erau și advocații Mudrony Pál, Dula Máté și Halasa András, din T. St. Martin și Mudrony Vladimir. Camera advocațială a venit apoi să-și pedepsească și ea. Sâmbătă a dat decizia: Dula și Mudrony osândiți la 200 cor. amendă, advocatul Halasa 100 cor. amendă ear candidatul de advocat Mudrony Vladimir a dat pedeapsa ca să stea cu un an în praxă advocațială până să aibă ocaziune să face cursa. Ar urma numai en-censură să-l trântască și el!

3/16 Mai în Arad Ziua redesteptării naționale a fost serbată și în Arad în c'o întrunire socială, la care a luat se și multă inteligență din provinciă.

Petrecerea meseriașilor nostri. Aseară a avut loc în „Casa națională” din Arad petrecerea meseriașilor români. A asistat un public numeros și distins. S'a jucat piesa „Isprava”, o piesă foarte potrivită pentru popor. — Vom reveni.

Serbarea lui Rákoczi. In 24 Maiu, va fi mare serbare în Cluj. Timereama înfocată maghiară aranjază o „imposantă” serbare, la care au invitat de patroni din celebritățile vieții publice. In seară va fi iluminție în oraș și serenadă anaintea statuei regelui Mathia.

Se vorbește că vor fi și demonstrații mari, contra armatei comune.

Săși și școlile lor. În școlile noastre sunt săși în proporția cult. ar. și d. de-zașă în școlile „Mariani” școlărie și unitar-zași „Magdalena” literare. Pe Arad a pr-școlărie 21622. În a flote, școlărie Arad sunt dispuse de 571 școlărie populație, între care 80 cu șate o clasă, 215 cu două clase și 276 cu mai multe de două clase. Aceste instituti- au fost conduse de 545 învățători și profesori, și cercetate de 80944 elevi, așa încât tot pe câte 57 elevi vine câte o putere didactică. Afară de aceste mai dispun de 14 școli mai înalte populare și civile cu 2441 elevi și 76 puteri didactice. Dintre elevii acestor 585 instituti- 3% au fost de origina ne-germană. Numărul tuturor elevilor obișgiți la cercetarea școlii a fost 34168, iar numărul elevilor cari de fapt au cercetat școala 35584. Excedentul de 1426 îl vor fi format elevii ne-germani. Săși din Ardeal mai dispun de 7 gimnaziu, 2 școli reale, un seminar teol.-pedagogic, 9 școli industriale, 1 școală comercială, 1 școală comercială pentru fete și 3 școli economice.

Și noi români? Când vom ajunge oare noi la treapta, pe care stau astăzi frașii noștri sași, cari în butul numărului mic an de an fac progresele cele mai mari?

Faptă nobilă. Cu prilejul atentatelor din Salonich s'au săvârșit și multe fapte nobile, dintre cari nu una merită să fie păstrată pe seama posterității. Așa i-a succed unui jandarm turc să pună mâna pe un bulgar, care ținea o bombă cu fitiul aprins gata să arunce in edificiul poștel. Jandarmului îi succese să smulgă din mâna bulgarului bomba și ținend cu dreapta atentatorul, cu stînga se năduia să stînga fitiul, dar n'auv vreme, căci bombe espioasă omorându-l pe amândoi. Jertfa jandarmului însă mântui viața a nenumărați oameni, cari toți ar fi marit, dacă bulgarul reușia să arunce bomba in edificiul poștel.

Statue lui Alexandri. In ultima ședință a Academiei române dl Negruzzi a rugat Academia ca să ia sub patronajul ei subscripția publică pentru ridicarea unei statuei lui V. Alexandri, marele poet național.

La această propunere s'a rialat și dl D. Sturdza, secretarul general al Academiei. Birourul Academiei se va întruni in curînd pentru a duce la bun sfârșit această patriotică inițiativă.

Revista „Convorbiri literale” va publica in curînd apelul dl-ului Negruzzi.

Măcelul din Chișinău. După o comunicațiune oficială acupra desordinelor din Chișinău, au fost ucisți sau au murit in urma rănilor primite 45 persoane; 74 au fost rănite in mod grav și aproape 350 ușor. Vre-o 700 de case aparținend evreilor și 600 prăvălii au fost pradate.

Un epitaf. Epitaful mai înflorător dintre toate câte s'au făcut in lume, va fi poate epitaful de pe crucea ce s'a ridicat mai zilele trecute in cimiterul din Dobrița. E piatra familiei Moricz, care s'a sfârșit și al cărei membru toți au murit moarte tragică. Piatra e ridicată de societatea Emke, căreia ultima odrasla a acestei familii nenorocite i-a testat 15 000 fl. Epitaful e făcut de testator, și sună:

Aici odihnesc in Domnul
 Iosif Moricz sen.
 mort in vîrstă de 62 ani.
 L'a împușcat fiul său.
 Erzsike Moricz,
 moartă in vîrstă de 17 ani prin sinucidere.
 Și a împușcat mama.
 Iosif Moricz iun.
 mort in vîrstă de 27 ani in pușcărie.
 Și a împușcat pe tatăl.

Să se ndure cel de sus de sêrmamele lor suflete păcătoase.

Cătră onor. nostri abonenti!

Rugăm pe toți onor. nostri abonenti să binevoiască a-și înoi la vreme abonamentele. Ne adresăm însă mai ales cătră domnii restanțieri cu rugarea, să binevoiască a-și achita cât mai în grabă restanțele, ca să nu fim siliți a sista expedarea fii la adresa lor.
 Adm. „TRIB. POP.“

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.
 Editor Aurel Popovici-Barcianu.

BIEDL JOZSEF

coloritor și pictor de odăi, imitator
967 1-25 de lemn și marmură.

Arad, piața Libert. (vis-a-vis de statuie)

Primește toate lucrările ce se țin de
brânza asta, chiar și cele mai grele.

pictări de odăie,

precum și coloriri și imitari de lemn indi-
gen sau exotic (foderare) în execuție de gust,

pe lângă prețuri moderate.

Primește tot odăia curățirea locuințelor de
tot felul de insecte, pe lângă garanție. Co-
nștele din provincie prompt și grabnic. —

La comande pe sama bisericilor rabat.

STERN A.

— croitor à la mode. —

Arad, colțul pieței Tökölly și str.
Forrai (lângă cafeneaua Zrinyi)

Gătește tot soiul de haine bărbătești
din stoffe engleze sau indigene, după moda
cea mai nouă și croitoră cu șic, pe lângă
prețuri moderate și condiții de plată avan-
taioase.

La dorință mă duc și în provincie.
Ajunge o corespondență în care să mi rugat
să mă prezint. 968 1-10

In atenția publicului!

Am onoare a aduce la cunoștința
M. On. public, care dorește a zidi,
că biroul meu de zidire din strada
Knézy Károly Nr. 3, din **1 Maiu
st. n.**, l'am mutat în str. Kapa Nr. 37.

Când mulțumesc M. On. public
pentru părtinirea de care m'a vred-
nicit în decurs de 7 ani, îl rog să
binevoască a mă onora și mai de-
parte cu ea.

Cu deosebită stimă: 969 1-20

Szidor János,

măstru zidar diplomat, membru și asocia-
țiunii arădaue a măestrilor diplomați
și îndreptățiți.

VÉGH ISTVÁN,

tinichigiu de clădiri și lux,

ARAD, Boros Béni-tér Nr. 10.
936 9-25 (Colțul străzii Nádor).

Primește ori-ce lucru de orna-
ment, acoperirea cu tinichea a clădi-
rilor, turnurilor de biserică; mai de-
parte lucrări pentru introducerea apei,
arangiarea odăilor de baie, a condu-
cerei apei în bucătărie și la closet,
repară țevile plesnite atât în loc, cât
și în provincie, prețurile celea mai
moderate, execuție promptă.

955 4-10

Zidește fântâni,

le curățește, găurește sau le face mai adânci:
Licsmann József, Arad, strada Weselényi 36.

P. T.

Am onoare a aduce la nevoi-
toarea cunoștința a M. On. public,
că în casa din

colțul str. Batthyányi și Weitzer
János (odinioară Templonu.),

am deschis un

**atelier de reparaturi de
biciclete și mașini de usut,**

unde săvârșesc tot felul de lucrări ce
se țin de ramul acesta, precum și in-
stalări de soneri electrice, toate pe
lângă prețuri moderate. Părțiconsti-
tutive de ale bicicletei se capătă în
tota'una estin.

Rugându-mă de părtinirea ăarelui
public, semnez

Cu deos. stimă:

Máthé Sándor,

970 1-50 mecanic.

Filip Diell

intreprinzător arhitect, în Arad.

Mă angajez la lucrări de tot felul ce
să țin de arhitectură și la pregătirea lor
după stil, solid și conștințios pe lângă
aplicarea celor mai noue construcțiuni,
cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă garanție.
Dela cele mai simple case țărănești sau
clădiri economice până la cele mai decorate
edificii, fac lucrări de a pământului, de
zidar, sculptor de piatră, dulghar, țiglar,
tinicher, sculptor, măsar, lăcătuș, pictor,
sticlă, pictor de odăi, tapiesier, pregătire
de sobe, încălzire de aer, canalizare, apa-
duct, beton ș. a.

Mă angajez apoi la conducere la edi-
ficării, examinarea clădirilor, (colindarea)
locuințe de oraș și provincie, ținerea în bună
stare a tuturor edificiilor de lemn și puse
pe lângă un preț anual mic, apăsieri de
casă, ridicări de asigurări la cas de foc,
pregătire de planuri și bugeturi, ori-ce luc-
rări și reparări pe lângă cele mai moderate
prețuri.

Cerând binevoitoarea protecție a oas-
petului public

964 2-30 Cu deosebită stimă:

Filip Diell.

965 1-50

IOSIF ULMAN,

măsar de edificii și mobile.

Arad, strada Szt-Pál 1.

Se recomandă în atențiunea binevoi-
toare a onoratului public, se angajază la
tot felul de lucrări noi și reparaturi ce
cad în brânza de măsar, pe lângă prețuri
moderate și executare promptă și punctuală.
La dorință merge și în provincie.

SEIDEL OTTO,

fabricant de căciuli,

ARAD, Andrassy-tér Nr. 9
(vis-à-vis cu biserică).

Execut ori-ce fel de chipiu mi-
litar, postav financiar pentru pompieri,
pentru preoți și civili, calitate bună,
preț moderat. 935 10-80

In atenția publicului ziditor!

Am onoare a aduce la cunoștința m.
on. public, că în strada Kapa, n-rul 12
(casa proprie) am deschis

O cancelarie de zidire.

Intreprind zidiri de case nouă, restau-
rarea și schimbarea de case vechi, cu un
cuvânt ori-ce soiul de lucrare ce se ține de
ramul ăsta, pe lângă prețuri estine și garanție
absolută. 964 5-30

Cu stimă:

Tenczinger Károly,
măstru de zidar diplomat.

Ujváry Árpád,

968 7-25

măsar, timplar și lucrător de portaluri,

Arad, strada Lázár Vilmos 4.

Se recomandă m. on. public spre executarea
a tot felul de lucrări aparținătoare ramului
de timplărie, precum aranjamente de prăvălii
și birouri, lucrări de clădiri și portaluri din
materie uscată pe lângă prețurile cele mai
moderate. Executare promptă și solidă.
Reparaturi repede și estin.

Spălătorie de albituri

și călcarea lor,

Arad, Strada Vesselényi Nr. 45.

Spăl rufele să fie albe ca zăpada
și calc strălucit gulere, manșete, pre-
cum și alte rufării. De asemenea și
perdele. 938 8-25

Cu stimă

Véd. Lada Mihály.

RITTER și LUSZTIG

coloritor și văpsitor de odăi în
Soborșin (com. Arad.)

Se recomandă On. public din loc și provincie
pentru executarea de lucrări de colorire și
văpsire, ș. spre p: auriri începând dela cele
mai simple până la cele mai splendide, cu
prețuri moderate.

Lucru solid, conștințios și punctual.
Garanție deplină. Bisericelelor le oferim avan-
taioase cele mai mari

949 7-30 PĂLĂRIERUL

MÁLY ALBERT

— ARAD, Piața Boros-Beni Nr. 8. —

Prim ște colorarea pălărilor de postav
și paie, bărbătești și femești; asemenea a
curățirea și transformarea lor după moda
cea mai nouă. Călcarea cilindrelor, trans-
formările le efectuează cu preț prompt.
Se primesc comande și din provincie.

Haine pentru domni

cu preț excepțional de ieftin după cea mai
modernă croitoră

Arad, strada Szent-Pál Nr. 3.

(Vis-à-vis de cafeneaua Erdélyi).

Din stoffe indigenă și englezească.
Executarea cu gust. Deasemenea fac
ori-ce reparaturi cu preț avantajos.
Rog spriginul onoratului public.

Cu distincă stimă:

937 8-50 **Wolster Izsó,**
croitor bărbătesc.

LANCSÁRICS JÓZSEF

CIOBOTAR.

— Arad, strada Nagyvaradi Nr. 3. —

primește toate lucrările, care aparțin brânzei
sale, le efectuează după moda cea mai nouă,
din materialul cel mai bun și pe lângă pre-
țuri foarte moderate. 948 7-25

Nuștința lui e: ca prin lucrări conștin-
cioase să-și păstreze și pe viitor încrederea
musterilor săi.

Reparaturile se execută prompt și
cu îngrijire.

Kiss Albert,

tapiter și decorator.

Arad, strada Varjassy József 18.

Primește tot felul de lucrări de tapiserie și
decorațiuni, confecționare de madrațe și
ori-ce reparări cu cele mai modeste prețuri.
Canapele și madrațuri se repară și
se înlocuiesc cu cele mai noi și mai
moderne. 961 8-50

Imprumuturi de bani pe amortisare

mijlocese pe lângă condițiile cele mai avantajoase, pe moșii și
case în orașe cu 4%, 4,5 și 5% și amortisare de

20, 25, 30, 50 de ani,

adecă în camătă e socotită atât camăta cât și amortisarea din capital.

Principiul meu e îndestulirea M. On. public, care vrea să
facă imprumuturi ipotecare.

Imprumuturile se plătesc în bani gata, scrisorile ipotecare se
plătesc cu valoarea lor nominală. Spese prealabile nu sunt, tacesele
mi le socotesc ulterior.

Pentru deslușiri mai detaiate a se adresa la

HERZOG SÁNDOR

Arad, strada Weitzer-János Nr. 15, ușa 7.

VINETEA

mai bună la spălat.

Sub scutul legilor.

Vinețea ca mai folosită în spălătorii și case private.

Estin și neintrecută!
1 sticlă mică de 24 fl. ajunge la 10 spălături. — 1 sticlă mare
costă 1 cor. 60 fl., 1/2 de sticlă 1 cor.

Se poate căpăta pretutindeni.

Se ne ferim de falsificate.

918 6-20

Singurii
Fabricanți:

FRATII HOCHSINGER, fabrică chimică.

BUDAPESTA,
VI., strada Rozsa 58.